

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж2 Пo1 161/16
Дана 20.05.2016. године
Б Е О Г Р А Д
ул. Немањина бр.9

*АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Посебно одељење, у већу састављеном од судије Зорана Савића, председника већа, судија Вучка Мирчића и Милене Рашић, чланова већа, са вишим саветником Браниславом Муњићем, као записничарем, у кривичном предмету *окривљеног Мила Ђурашковића и др.*, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 Кривичног законика у вези члана 33 и 61 Кривичног законика, и *окривљеног Мирослава Мишковића и др.*, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 Кривичног законика у вези члана 33 Кривичног законика и др, одлучујући о жалби брачноца окривљеног Мирослава Мишковића, адвоката Зденка Томановића, изјављеној против решења Посебног одељења Вишег суда у Београду К.Пo1.бр.152/15 (К.Пo1.бр.70/11) од 05.05.2016. године, у седници већа одржаној **дана 20. маја 2016. године**, донео је*

P E III E Њ E

Уважавањем жалбе брачноца окривљеног Мирослава Мишковића, адвоката Зденка Томановића, УКИДА СЕ решење Посебног одељења Вишег суда у Београду К.Пo1.бр.152/15 (К.Пo1.бр.70/11) од 05.05.2016. године и предмет упућује првостепеном суду на поновно одлучивање.

O б р а з л о ж е њ е

Решењем Посебног одељења Вишег суда у Београду К.Пo1.бр.152/15 (К.Пo1.бр.70/11) од 05.05.2016. године, према окривљеном Мирославу Мишковићу продужена је за 3 (три) месеца мера забране напуштања боравишта уз привремено одузимање путне исправе, која је према окривљеном Мирославу Мишковићу одређена решењем Вишег суда у Београду – Посебно одељење К.Пo1.бр.57/13 од 19.07.2013. године, тако што је окривљеном забрањено да без одобрења суда напусти територију Републике Србије, уз упозорење окривљеном да се против њега може одредити тежа мера за обезбеђење присуства у кривичном поступку (члан 188 ЗКП) уколико прекрши изречену забрану и ако не поступи на начин како му је наложено тим решењем, док изречена мера забране напуштање боравишта уз привремено одузимање путне исправе може

трајати док за то постоји потреба, а најдуже до упућивања окривљеног на издржавање кривичне санкције која се састоји у лишењу слободе, с тим да је суд дужан да свака три месеца испита да ли је даље трајање мере оправдано.

Против наведеног решења жалбу је изјавио бранилац окривљеног Мирослава Мишковића, адвокат Зденко Томановић, због битне повреде поступка, погрешне примене закона и кршења Устава РС и међународног права, са предлогом да Апелациони суд у Београду уважи жалбу и укине меру забране напуштања боравишта окривљеном Мирославу Мишковићу и забрану да без одобрења суда напусти територију Републике Србије, као и меру привременог одузимања путне исправе и путну исправу врати окривљеном Мирославу Мишковићу.

Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, одржао је седницу већа, на којој је размотрли списе предмета, заједно са побијаним решењем, које је испитао у смислу одредбе члана 467 став 1 Законика о кривичном поступку, испитујући решење у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутим у жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

Жалба је основана.

Првостепено решење захваћено је битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, јер су разлози за продужење примене мере забране напуштања боравишта уз привремено одузимање путне исправе нејасни и противречни, због чега, за сада није могуће закључити да ли је у односу на окривљеног неопходно даље продужење примене наведених мера.

Из списка предмета произлази да је решењем Посебног одељења Вишег суда у Београду К.Пo1.бр.57/13 од 19.07.2013. године према окривљеном Мирославу Мишковићу одређено јемство у износу од 12.000.000 евра у динарској противвредности и истовремено је одређена мера забране напуштања боравишта у Београду, уз привремено одузимање путне исправе, као и обавеза јављања надлежној полицијској станици.

Мера забране напуштања места боравишта у Београду изменењена је дана 18.10.2013. године, тако што је окривљеном Мирославу Мишковићу забрањено да без одобрења суда напусти територију Републике Србије и укинута је обавеза окривљеног да се сваког првог радног дана у текућем месецу јавља надлежној полицијској управи.

Решењем Посебног одељења Вишег суда у Београду К.Пo1.бр.57/13 од 27.10.2014. године, окривљеном Мирославу Мишковићу укинута је мера забране напуштања боравишта уз привремено одузимање путне исправе која је према овом окривљеном одређена решењем Посебног одељења Вишег суда у Београду К.Пo1.бр.57/13 од 19.07.2013. године.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2.По1.бр.432/14 од 06.11.2014. године, усвојена је жалба Тужиоца за организовани криминал, па је преиначено решење Посебног одељења Вишег суда у Београду К.По1.бр.57/13 од 27.10.2014. године, тако што је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, према окривљеном Мирославу Мишковићу продужио за 3 (три) месеца меру забране напуштања боравишта и окривљеном је забрањено да без одобрења суда напушта територију Републике Србије, уз привремено одузимање путне исправе.

Мера забране напуштања боравишта уз привремено одузимање путне исправе према окривљеном Мирославу Мишковићу последњи пут продужена је решењем Вишег суда у Београду К.По1.бр.152/2015 (К.По1.бр.70/11) од 05.02.2016. године, за 3 (три) месеца.

Првостепени суд је, испитујући да ли је потребно наставити са применом предметних мера, нашао да и даље постоје околности које указују да би окривљени Мирослав Мишковић могао побећи, сакрити се и отићи у иностранство, с обзиром да у претходном периоду није дошло до промене битних чињеница због којих је према окривљеном неопходна примена мере забране напуштања боравишта – територије Републике Србије, уз привремено одузимање путне исправе.

По налажењу овога суда, првостепени суд у образложењу ожалбеног решења није дао довољно јасне и непротивуречне разлоге за своју одлуку да окривљеном Мирославу Мишковићу за још три месеца продужи примену мере забране напуштања територије Републике Србије и привремено одузимање путне исправе, нити је дао јасне разлоге због чега сматра да је неопходно кумулативно примењивати три процесне мере, имајући у виду да је у односу на окривљеног одређено јемство као строжија мера за обезбеђење његовог присуства, због чега су основани жалбени наводи браниоца окривљеног да је првостепено решење захваћено битним повредама одредаба кривичног поступка.

Најпре, првостепени суд као разлог за продужење наведених мера наводи оправдану сумњу да је окривљени Мирослав Мишковић заједно са осталим окривљенима (Милом Ђурашковићем, Марком Мишковићем, Ристом Ристићем, Милутином Гашевићем, Зораном Михаиловићем, Дејаном Јевтићем, Здравком Рашо и Предрагом Филиповићем) радњама ближе описаним у оптужном акту, прибавио противправну имовинску корист правним лицима "Mera Invest" ДОО у износу од 2.277.028.616,51 динара, "Hemslede Trading Limited" у износу од 217.064,45 евра и "Sheer corporation" у износу од 829.170.448,44 динара, односно да су својим радњама оштетили предузећа за путеве, као и њихове повериоце за укупан износ од 16.950.571.881,69 динара. Међутим, при чињеници да је неправноснажном пресудом Виши суд у Београду, Посебно одељење, у предмету К.По1.бр.70/11, све наведене саокривљене ослободио од оптужбе,

нејасан је закључак првостепеног суда да у претходном периоду није дошло до промене битних чињеница због којих је према окривљеном неопходна примена мере забране напуштања боравишта и територије Републике Србије уз привремено одузимање путне исправе.

Потом, при чињеници да из списка предмета произлази да се окривљени Мирослав Мишковић одазивао на позиве суда, да је приступио на сваки главни претрес, а да је изостанке због болести оправдао веродостојном документацијом, као и да је током трајања кривичног поступка два пута боравио у иностранству и да се оба пута у складу са налогом суда вратио у Србију и вратио путну исправу, нејасни су разлози које првостепени суд даје за свој закључак да у конкретном случају и даље постоји исти степен опасности од његовог скривања и бекства.

По оцени Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, нејасни су и разлози које првостепени суд даје за свој закључак да је и даље нужна кумулативна примена мера јемства, забране напуштања боравишта и привременог одузимања путне исправе, ако се има у виду да јемство, као мера обезбеђења присуства окривљеног у себи садржи забрану напуштања боравишта без одобрења суда, будући да је чланом 202 став 2 Законика о кривичном поступку прописано да ће се јемство одредити, поред испуњења осталих услова, и уколико окривљени обећа да се неће крити и да без одобрења суда неће напустити боравиште, а чланом 206 Законика о кривичном поступку прописано је да ће се у случају да прекрши ово обећање одузети вредност која је дата као јемство и према окривљеном одредити притвор.

Такође, у образложењу ожалбеног решења првостепени суд се позива и на имовинске прилике окривљеног Мирослава Мишковића, као и на висину положеног јемства, а које околности, по налажењу Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, у овој фази поступка нису од утицаја на доношење одлуке о примени мере забране напуштања боравишта, као и мере привременог одузимања путне исправе, имајући у виду да је решење о одређивању јемства у односу на окривљеног Мирослава Мишковића правноснажно.

Поред тога у образложењу ожалбеног решења првостепени суд наводи да је током поступка дошло до сукцесивног ублажавања приликом примене мере за обезбеђење присуства окривљеног, иако су мере последњи пут према окривљеном ублажене дана 18.10.2013. године када је мера забране напуштања места боравишта у Београду замењена мером забране окривљеном да без одобрења суда напусти територију Републике Србије и укинута је обавеза окривљеног да се сваког првог радног дана у текућем месецу јавља надлежној полицијској управи, дакле, мере су последњи пут ублажене пре више од две и по године, што такође дате разлоге првостепеног суда чини нејасним.

Имајући у виду све наведено, по оцени овога суда треба имати у виду да свако мешање државе у остваривање људских права мора бити реално,

оправдано и сведено на најмању могућу и потребну меру. Стога примена процесних мера које служе за обезбеђење присуства окривљеног током кривичног поступка мора бити искључиво у тој функцији, јер ограничење слободе кретања које исто подразумевају, не сме бити сувишно оптерећење у односу на појединца, већ мора бити у складу са циљем изрицања процесних мера. У пракси Европског суда за људска права установљено је неколико услова који морају бити испуњени да би мешање држава у вршење неког права од стране појединца уз примену процесних мера било у складу са Европском конвенцијом за заштиту људских права и слобода (да је ограничење које се намеће применом истих прописано законом, да је прописано у јавном интересу, те да постоји пропорционалност између оправданих интереса и права појединца у сваком конкретном случају, односно да је ограничење неопходно у демократском друштву). Самим тим је суд, приликом одлучивања у вези тих процесних мера, дужан да у односу на конкретног окривљеног примени оне мере којима ће реално обезбедити његово присуство, ценећи при том и пропорционалност између циља који се жели постићи и степена ограничења права на слободу кретања, јер се само на тај начин може постићи правична равнотежа између јавног интереса и права појединца и избечи могућност да одређивање појединих мера буде сувишно и да тиме потенцијално представља претерано мешање државе у право на слободу кретања.

Такође, постоји и обавеза суда, да сходно члану 189 став 1 ЗКП, води рачуна да се према окривљеном не примењује тежа мера ако се иста сврха може постићи блажом, па како се у конкретном случају примењује више процесних мера којима се ограничава право на слободу кретања, то је по налажењу Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, било неопходно дати јасну аргументацију да је и даље потребна кумулативна примена свих тих процесних мера, односно конкретне разлоге да се дуплирањем мера са истим ефектом право окривљеног Мирослава Мишковића на слободу кретања не ограничава прекомерно.

Имајући у виду све напред наведено, ожалбено решење је уважавањем жалбе браниоца окривљеног Мирослава Мишковића, адвоката Зденка Томановића укинуто и предмет упућен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Приликом поновног одлучивања првостепени суд ће имати у виду примедбе на које му је овим решењем указано, па ће анализирати и ценити све релевантне чињенице и околности, а нарочито време које је протекло од одређивања датих процесних мера, брзину тока самог поступка, понашање окривљеног у претходним фазама поступка (да ли се у досадашњим фазама поступка редовно одазивао на позиве суда и других државних органа, те да ли је у његовом понашању било околности које би указивале да постоји опасност од његовог бекства и да се кривични поступак неће несметано водити), редовност присуства окривљеног на суђењима (посебно у контексту тога да ли је током поступка путовао у иностранство по одобрењу суда, да ли се вратио у одређеном

периоду и да ли је вратио путну исправу), његове личне, породичне и пословне прилике (да ли се ради о неосуђиваном лицу, да ли има уредно пријављено пребивалиште у Београду, где се налази центар његових личних, пословних и породичних активности), да се исти обавезао да се неће крити током трајања предметног кривичног поступка и да без одобрења суда неће напуштати боравиште, а потом ће донети правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће конкретно навести и описати разлоге о одлучним чињеницама, посебно у вези са тим да ли се функција обезбеђења присуства окривљеног и несметаног вођења кривичног поступка може оставити постојећом мером јемства у напред наведеном износу и обећањем окривљеног да без одобрења суда неће напуштати боравиште или је у односу на окривљеног Мирослава Мишковића потребно применити и друге законске мере за обезбеђење присуства окривљеног и несметано вођење кривичног поступка.

Из свих изнетих разлога, а на основу одредбе члана 467 став 4 Законика о кривичном поступку, Апелациони суд у Београду донео је одлуку као у изреци решења.

*Записничар
Бранислава Муњић с.р.*

*Председник већа-судија
Зоран Савић с.р.*

